

גם אנחנו אחראים לשפיכת חלב בחורף!

בחורף שעבר נשפכו 7,000,000 ליטר חלב רזה. לעומת זאת, בחודשים מסוימים בקיץ היה מחסור בחלב רזה, ולמרות התנגדותנו השתמשו בחדש באבקת החלב בתעשיית מוצרי חלב. האם אנחנו נקיים מכל אשמה?

רבות דובר על עודפי חלב בחורף, אבל לצערנו הסתפקו בדיבורים בלבד. ריכוז ההמלטות לחורף מבטיח מקסימום של תנובה. ההפרש בתנובת החלב של כל פרה בעקב המלטת חורף לעומת המלטת קיץ הוא לפחות 400 ליטר. הודות להפרש בתנובה וגורמים נוספים יוצא שייצור חלב בחורף הוא יותר זול מאשר ייצור חלב בקיץ.

עובדות אלו ידועות לבוקרים; ומכיון שמחיר החלב אחד הוא במשך כל השנה יובן מאליו שהבוקרים מכוונים את ההמלטות לעונת החורף כדי לזכות בתנובה גבוהה יותר ובהכנסות יותר גבוהות. מקובל בכל העולם, ובעבר היה כך גם בארץ, שקיימת עונתיות בייצור החלב, כדוגמת העונתיות בייצור עגבניות. מחיר החלב נקבע בהתאם לעונתיות זאת: בתקופת השפל שולם מחיר גבוה יותר מאשר בעונת השפע.

באזורים בודדים בלבד נאלצים בארצנו לכוון את ההמלטות לעונת החורף; קביעת מחיר חלב על בסיס עונתי יגרום להקטנת ההכנסות של ייצרני החלב באזורים אלה. לעומת זאת מבורכים החקלאים שבאזורים אלה בתנאים המאפשרים להם לגדל עגבניות בחורף, שכידוע, מביאות תמורה גבוהה. מה היו אמורים חקלאי אזורים אלה אילו הנהיגו מחיר אחד לעגבניות לכל עונות השנה, כדוגמת החלב?

עד היום נשפכו עודפי החלב על חשבון משלם המסים בעיקר ורק בחלק מההפסד נשא גם ענף החלב. אנחנו עומדים לפני שינוי ערכין, ולא רחוק היום שכל החלב העודף יישפך על חשבוננו בלבד. הגברת הכנסות הענף מחייבת לצמצם את ייצור החלב בחורף ולהגדילו בקיץ. המפתח לשינוי זה הוא בקביעת מחיר עונתי לחלב; העלאת מחיר חלב בקיץ בשיעור ניכר ידרבן הרבה בוקרים לייצור בכמויות גדולות יותר בעונה זו.

הגיע הזמן לעורר את "תנובה" ואת שאר הגורמים לקבוע את מחירי החלב תוך מגמה לשנות את המצב בענף החלב ולווסת את הייצור בהתאם לתצרוכת בעונות השנה השונות.

יוחנן האוזמן

קיבוץ שובל, דצמבר 1959

המבוצעות על הרוב דרך אגב ובצורה מפוצלת. אני מניח שגם שאלת מימון פעולותיה של ועדה כזו ליד ה.מ.ב. לא תהיה קשה ביותר כשהאגודות להזרעה תגלינה עניין בכך ויכירו בחשיבות הדבר. חשוב שפעולות אלה יבוצעו במרוכז על ידי ההתאחדות, שעליה למעשה האחריות לעיצוב וגיבוש הגזע, כשם שזה מקובל בכל התאחדויות הבוקרים בארצות המתקדמות.

י. עצמון

במאמרי הבא. אולם, עם סיום דברי הפעם עלי להזהיר מראש שאין תקוה לתווזה של ממש בכל הפעולות שמדובר עליהם כל עוד לא יקום ליד התאחדות מגדלי הבקר צוות קבוע בן 2-3 של אנשי מקצוע, שעיקר תפקידם ועיסוקם יהיה: להכיר יפה את היש הטיפוח, הגלום בעדרינו; לערוך את המבחנים, ולבסוף גם להדריך את הבוקרים בביצוע הרבייה בעדריהם למעשה. אין לקוות לתוצאות של ממש מפעולות פרטיזאניות.